

LLIBRET
EN LA
RELASIÓ Y EXPLICASIÓ
DE TOT LO QUE CONTÉ
LA FALLA
DE LA
PLAZA DE COLLADO

ANY

1922

1922
IMP. DE VICENTE FERRER
Estameñeria Vieja, 9
VALENCIA

ardelsllibrets.org

llardelsllibrets.org

llardelsllibrets.org

EXPLICASIÓ DE LA FALLA

AL LLECHIDOR.

*Después qu' en Regües, Prinsesa,
Apolo y Lliric ha estat
y l' ha vist tota Valensia
per tots els quatre costats,
acordaren els falleros
d' esta plasa fer enguañ,
en lloc d'e falla, un PEROL
d' Arrós en fesols y naps.*

*El pensament no es fallero,
pero habera resultat,
si els artistes no posaren
com han dit que han de posar,
al qu' en lo Puig sabé venser
als malaits musulmans,
expulsantlos d' esta terra:
al Rey més noble y lleal:
a Don Chaume d' Aragó
que a Valensia conquistá
posant l' invicta Señera
sobre els murs de la Siutat.*

*Además en el Llibret
¿qué dic, que pose, que fas,
si el bon amic Peris Celda*

*en son PEROL va posar
el corbet, la botifarra,
l' orella, la cansalá,
la garreta, un trós de morro,
el rabo, el paltrot, els naps
y no ha deixat més qu' els hosos
sinse greix, ni pell, ni carn?*

*Com yo soc un mal cuiner
qu' els hosos no se guisar,
hans de fer un mal veurache,
sinse gracia y sinse sal,
que no tinga gust a res
y estiga desllabatat,
faré que parlen els nanos,
que dalt de la fallá están,
y ells farán, millor que yo,
l' Arrós en fesols y naps.*

La Llauraora

*Públic: He fet un perol
que res en ell ha faltat.
Com de tú m' he enrecordat
cuant l' arrós fea gol .. gol...
este plat t' he escudellat.*

*Ménchatelo sinse por,
perque está molt superior,
y ya de memoria saps,
qu' es, dels bons plats, el millor,
l' Arrós en fesols y naps.*

El del fem y el de la porra

—Cuant de temps que no s' ham vist.

—Ya fa un añ.

—Y ara que que... fem?

—¡No 'm repetixca eixe nom
perque quedará calent!

—Pareix que t' hacha picat...

—A mi no m' ha picat res:

pero no gaste guasetes
que li enseñaré les dents.

--¡Me 'n vaig a per la *Perrera*
no 'm mosegues...

—Da vosté,

qu' está rabiós, al no vorer
que nesesitem el fem.

Ara si que se riuría:

en el cuarenta per sent

qu' els dona l' *Hay untamiento*
de les denunsies... ¡Redell...

pera que més canonchía
si entrarem els fematers!

Pero per ara están verdes.

—Allá al Agost vorem.

—¡Aixó volgueren algúns!

—Aixó 's lo que tu te creus:
pero tením milló y mig
pera la limpieza.

—¡Che...

no farán mala limpeza!...

Munisipal .. ¿li pareix?

—Lo que 'm pareix es que 'l Poble,
del servisi está content.

—Home, si que te rahó;
¡deu estar molt satisfet!

Avans puchavem mosatros

pera arreplegar el fem

y els donavem per Nadal,

pera tots: grans y chiquets,

moniatos y carabases

o lo que donaba el temps:

huí trahuen el fem les dones

a la porta del carrer

y esperen que la corneta

les cride al toc de *¡Mec... mec!...*

La que fa tant, que son moltes,

qu' espere al día sigüent

perque si el tira de nit

y *u de la porra* la veu

en cá que plore o que riga

en una multa la ensén.

Aváns la prensa mos día

que' embrutavem els carrers:

ara qu' el fem va tapat

yo no veig qu' estiguen nets,

pos, si avans estaven bruts,

huí pareixen un femer.

Aváns no volíen carros

después que tocaven deu:
huí els carros del *monosipi*
encara van a les tres,
y ningú de la *porreta*
els denuncia ni els deté.

— No compréns que son de casa.

— Tots son iguals pa la lley.

— Cuant s' organise el servici
entonses ya parlarem.

— Entonses lo mateix qu' ara
sap lo que será?

— ¿Qué?

— ¡Fem!!...

Don Chaume y Pepe el Tranquil

— ¿Qui eres tu en gabán, sombrero
y en espardeñes d' espari?

— ¡Rechudes! ¿que no 'm coneix?

— Si no me hu dius...

— ¡Es estrañ!

Yo soc Pepet el *Tranquil*.

Soc un tipo orichinal

que me ric de tot lo mon

y de res del mon fas cas.

A mi lo mateix me te

que siga dilluns, dimats,

dimecres, dichous, divendres

que disapte, mes igual,

pues pera mi son dumenches
tons los sants díes del añ.

—¿Que no treballes?

—¿Qui... yo?

¿No me veu qu' estic parat?

—¿Y tens ofisi?

—¡El perguí!

—¿El pergueres?

—Fa molts anys.

«El que treballa no mencha»
diu l' adache valensiá.

«La faena pa els inglesos
qu' están mes adelantats».

—¿Y de que pases?

—¡Del aire!

—¿Y vius...

—Baix del pont del *Mar*.

—¿Y quant plou?

—¡La deixe caure!

—Escolta ¿y si ve rihuá?

—Pues m' en púche a l' *Alamera*
y em fas el llit en un banc.

—¿Y si te vehuen els guardes?

—Allí no hian guardes may,

Proba d' aixó: molts que tenen
chalets pa veranechar
en Burchasot, en Paterna,
en Torrent o el Cabañal
y volen tindre plantetes

por delante y por detrás
s' en van allí, les agafen,
y... que pague la Siutat.

—¿Y eixa vida no te cansa?

—¡Si vera que be me va!

El problema de les cases
yo ya el tinc solusionat.

¡Iliá qui no te habitasió

y yo les tinc a grapats!

que me canse d' ahon vixc ara;

pues m' en pase al de *Serrans*

y si no a la *Pasarela*,

al pont *Nou* o al del *Real*.

Allí hia bon sol, bon aire,

no se paga adelantat

ni nesesita fiança

ni depósit al entrar,

ni el procuraor aumenta

l' alquiler ni ara ni may.

Pot tindre la roba estesa

que ningú el denunsiará

y criar animalets

hasta per damunt del cap,

sinse por a que murmure

o que se queixe el vehinat.

—¿Y que fumes?

—¿Yo? tabaco.

—Farás cola en els estancs.

—Ca... si fumant de *garbeta*
me gastaba un dineral.

Ara sols fume de *gorra*

qu' es millor y no es tan car.

—¿Y qu' em dius del tren directe a Madrid?...

—¿El tren? ya vaig tren...tauna, tren...tados, ¡chire fulla y pase avant!

—¿Saps si s' ha fet el grandió ensanche del pont del *Mar*?

—¡Con saben que vixc yo allí no volen fer obra enguañ!

—¿Y el Mercat Nou?

—¡Ya está vell!

—¿Y la famosa fachá?

—¡*Chamarrusquia*!

—¿Qué vols dir?

—Que no l' acabarán may.

—¿Eixos son tot els projectes?

—¡Si en vol més pare el cabás!

—¿Y el Poble que diu d' asó?

—¡Está en la muda fa anys!

—Pero cuant parle...

—No hu crega.

¡Porta en la boca un candat!

Mes... no parlem de estes coses

perque ya li he dit avans,

que al ser el mon una *bola*

ahón tot es finchit y fals,

yo me ric de tot lo mon

y de res del mon fas cas.

Conque... Pepet el *Trànquil*,
baix dels sis ponts que así hián,
allí te vosté sa casa
pa lo que vullga manar.

Els Serenos

■ A Lliria anaren fa uns mesos, els novios, Rosa y Pascual.
Y desde entonses que Rosa diu que s' encontra molt mal.
Pero al durla a un Sanatori dihuen que digué 'l gateno
que tot lo que te la chica...

¡Y quínse!... ¡Serenos!...

■ La corsetereta Pura qu' estava molt ben formá
en Veneno, el boticari, fa dos dies se casá.
Pero dihuen males llengües qu' es vol divorciar Veneno,
porque Pura du postises...

¡Y quínse!... ¡Serenos!...

■ Pera tocar la guitarra la muller de sert fransés,
va fer que anara a sa casa un mestre qu' es molt entés,
Pero dihuen que als pocs dies, el fransés va posar freno,
perqu' el mestre sols tocaba...

¡Y quínse!... ¡Serenos!...

Els Bomberos

Pera cuant hia fóc
ya té la Brigá
haches y picoles,
serruchos, perpals

y bombes chiquetes,
michanes y grans,
manegues, enchufes...

—¿Y l' aigua?

— ¡En la mar!

Te traches de paño,
de pana y de dril,
puals y ferraes
de fusta y de *sinc*,
cascos, pales, cordes,
escales y pice

y hasta un *auto-bomba*...

—¿Y l' aigua?

— ¡En lo riu!

Els de la porra

▣ *Denunsien*: Desde qu' estém
sinse vore als fematers,
moltes plases y carrers,
están plenetes de fem.

S no hu remedien apresá,
o hu deixen igual qu' está,
als valensiáns mos fan la...

¡*Mutis*: que hiá robà estesa!

▣ *Denunsieu*: Huí les polletes
y moltes en espolóns,
mos enseñen el garróns,
en les faldes tant curtetes.

Si la moda així progressa
día vindrá, al pas que anem,
que sens voler lis vorem...

¡Mutis: *Que hiá roba estesa!*

■ *Denunsieu:* Els escalóns
del a Lloncha s' han gastat
y cuant plou y s' han bañat
qui pasa va a redolóns.

L' atre día una sastresa
al abaixar s' esbará
y al caurer diu qu' enseña...

¡Mutis: *Que hiá roba estesa!*

.
.

Llechidor: L' explicació
de la falla s' ha acabat.
Pera no ferte un empastre,
sinse sustansia, ni sal,
fiu que parlaren els nanos
que dalt de la falla están
y ells t' han fet, millor que yo,
l' Arrós en fesols y naps

GRANS SOLTS

▣ Una chica torrentina,
que servix a un ffo vell,
li día huí que per ell
deixará de ser fadrina.

▣ El sabater Simeón
a la mestra li digué:
—No hiá qui tinga en lo món
les formes que vosté té.

▣ Mig plorant día Climent:
—Com saps que 'm canse al moment
y cuan treballe estic mal,
veches si algún consechal
m' emplea en en l' Achuntament.

▣ Una polla del vehinat
qu' en chamay ha festechat
y ya se 'm pasa de ralla,
esta nit ha ensomiat
en un nano... de la falla.

▣ Una casa de curtits
ha posat Pepica Peros
y te tots els gusts cumplits
desde que negocia en cueros.

▣ Una criá de Petrés
que xixanta aïns a un marqués
l' está servint día y nit
tant la pobreta ha servit
que ya no servix pea res.

▣ En les botes que 'm va fer
la sola se va desfer...
—¡Home, no diga eixa *trola!*

—Ya les vorá:

—¿Com pot ser,
si en vint anys de sabater
no he gastat un dit de sola?

■ Al *cuplet* s' ha dedicat
la muller de Blay Palots
y ell día huí entusiasmat:
—¡Fent tant poc que ha debutat
ya es coneguda de tots!.

.

*Llechidor: No cal que s' digi
al aplegar al remat,
que este PEROL s' ha acabat
y el llibret fa coll de figa.*

l1ardelsllibrets.org

llardelsllibrets.org

llardelsllibrets.org